

Geacht nageslacht

een oude Stadsdichter aan de kinderen van het Nanorijk

Laat in de vloeiende vrouw van Ohio
in haar verste en fijnste aderen
gaan varen twee korjalen
met daarin twee nanodeeltjes goud.

(Annemarie Estor)

Ik, een versleten nanosok? Ja, ik schilder de wind, zing mijn gedichten de oude kinderkopjes in. Ik ratel als een populier, nog niet genetisch gemanipuleerd. *Ik wil mijn geheime delen niet met de gemeenschap delen* – zette ik op Facebook. Face... Zo passé. Je had mijn ruimtetijdkringen onder mijn ogen moeten zien. Mijn vrouw: 'Uw gat is in congé met die broek. Ge doet gelijk een ezel, ge briest en zoent gelijk een paard met elandlippen. Dierentuin! Ge zijt precies een schooierke van Napels. Een Andy Garcia op sloefen.' Andy Garcia was acteur. Sloefen zijn pantoffels. In mijn tijd konden die nog stinken. Mijn dochter tekende gezichtjes in de damp op de badkamerspiegel. Onze omgeving was vuil, lawaaierig, onveilig. Maar het leven is onveilig van nature. Dromen jullie niet van een nanoloze zondag? Pijn kent geen rust. Dus plan ik een tournee langs BSL4-laboratoria, ik volg bioveiligheidsstrainingen. Ach, onze generatie ligt op apegapen. Wij slikten nog pillen. Lach maar: pillen! Als je driepuntzenuwontsteking had of trigemenus neuralgie – pompde en snijdende hoofdpijn van mond over kaak, oor en oog: veel pillen. 'Weg baxter, bel de nanofoon.' Te laat voor onze dierbaren met kanker.

Ik ben niet jaloers, wel voorzichtig. Neem mijn stoflonen in je handen. Hier krijgt men moeilijk de sokken rond de tafel, loopt men achter de tijd aan – laat staan dat men de golf van ontwikkelingen kan rrrrrrrreguleren. Wij zijn de dwergen, jullie de reuzen. Homo constructus, bouw je een Doornreusje? Groeien zijn vingernagels ook met 5 tot 10 nanometer per minuut? *Door het monster zelf te laten bewegen, gaat er geen nanodrupje verloren.* Waar het moet groeien, groeit het. Vanzelf. Einstein leed aan chronisch tijdgebrek, cyborg. *Ein – stein, ein – stein, ein – stein.* Moet je binnen voor reparatie? O, je doet aan zelfassemblage. Wij moeten nog in de wachtkamer van de dokter vrouwenblaadjes lezen. Wij zetten iets in gang, heeft jouw generatie het nog in bedwang? Wij waren schijnvrij. Heb jij nog iets van vrijheid over? Kan jij ook niet meer op je stappen terugkeren? Vraag: wie kijkt er mee? Wie houdt je gegevens bij? Wie ziet in je hoofd? Hoe zit het met je privacy? Wie ziet wie er in je hoofd ziet? Hoe zijn de machtsverhoudingen?

'Opa, gaan we wat klonen met nanorobotjes?' Nee, dat hoor ik nog niet. Maar nog even dan is het hier al nano wat de klok slaat. *Nano, go!* Een rage: vlek-vrij, stofvrij, onkrasbaar, onbrandbaar. Alles glijdt van je af, hop in je nanojasje. Verbonden met jezelf en met de wereld. Nooit meer kou. Alles onder controle. Angst? Detecteren, lokaliseren, elimineren. Kwantumsprong door de kwantumpoort. De nanoparade is prachtig. Geen chemotherapie meer... Drug delivery. Tja, glazenwasser, zeg maar dag met het handje. Vind maar eens een nanoloze muur, graffitispuiters. Mijn nageslacht, hoe is het op de nanoschool, monteert je al zenuwcellen op een chip? Je melk laat weten: ik ben niet meer goed – wat handig toch, zo'n nanoflesje. Knutselatomenpakket. Knikkeren met atomen. 'Nanofiel!' Biosensoren alom. De muren praten, kleuren pas je aan, maar krijg je nog bezoek? Je trui streelt je geliefde aan de andere kant van de wereld, je lijf geeft energie. Risico's. Gevolgen. Vertel me, is er niets misgelopen? Beschadigde cellen? Ontaarde nano in het milieu? Biochemische reactieketens verstoord? Braingateschandaal? *Gevonden na het Bal van het Nanokristal: slim babypakje. Waar is de baby?* Zijn er intussen gezondheidsrisico's opgetreden? Download jij informatie in je hersenpan? Zit de arbeidsgeneeskunde niet in de knoop, o kunstmatige? *Screen, screen.* Hoe gaat een sollicitatie? 'U bent onbruikbaar, binnen tien jaar bent u zwaar ziek.' Wat zegt de vakbond dan? Hebben nanomensmachines nog vakbonden? Hier zitten we met onze tegenpolen. Instrumentalisten tegen deterministen. Jullie zijn tenminste constructief. 's Ochtends: hersenstimulatie. Humeur regelen. Kijken hoe het met het embryo staat. En het embryohulpje. Daar zoef je stil in je zuivere auto over slimme wegen, naar de firma Mensverbetering & Zonen. BANG. Zo verandert onze soort. Grenzen, wij kunnen ze niet meer trekken. We krijgen de nano's maar niet bij de kraag: ze glippen alle kanten op, enteren, kenteren. Een revolutie. Onvoorspelbaar. – Wat kan, dat mag. Pottenkijkers. Ziekte gaat de wereld uit. En... – Honger? Ik blijf op mijn honger. Kunnen we nog bijsturen wat dreigt te ontsporen? – Wat een hinderlijke vraag, angsthaas, die moet je nu niet stellen. Vooruit! Zie de enorme voordelen, later zien we wel. Wil jij geen efficiëntere zonnecellen, de ultieme batterij?

Liggend op een onderzoekstafel zei ik: 'Ik kan het woord duurzaam niet meer horen. Bestudeer eerst wat er al is. Ik ben op mijn hoede, werkt dat remmend?' Buiten begonnen actiegroepen te scanderen. *Producers! Patenteren!* Overhit? Neem een nanodrankje met natuurlijke nanomineralen. Geacht nageslacht, er bestaat toch nog poëzie? Of noem je het piëzo? Ik neem aan dat het energievraagstuk opgelost is. En de zee: niet meer vervuild? Waterfilters: profiteert iedereen mee? Nano in Afrika? Ik bedoel, is er geen kloof ontstaan tussen de lang-zullen-ze-leven-nano's en een lagere levensvorm, de nona's of hoe noem je die arme donders, die lagere klasse? De badkamerspiegel wordt nooit meer mistig. Overal filmpjes. Virtuoso virtueel. Nee, geen nostalgie. Ik ben niet bang, dat remt de nieuwsgierigheid. Ik wil ook dat de blinden weer zien, de doven weer horen. Een tumorbarbecue. Jij maakt dat mee, niet? Life on Mars van Bowie: dé retro hit. Vertel me dan, voor je van opa biefstuk maakt: heb je nog ethische bedenkingen? Hoe ga je daarmee om? Met een moleculaire schaar? Ben je het zelf die dat denkt? *Klein, klein nanootje, je maakt het veel te grof..* Een professor mailde me: 'Onderzoek! Onderzoek volgens de hoogste normen van wetenschappelijkheid. Openheid, controle, kritiek! Alle voordeelhouders betrokken.' Dialoog, stap per stap. En niet vervreemden van je genen. Zeg me, hebben miniatuurwapens bijgedragen tot de vrede? 99,9 pct van de mensen: zo aardig. Maar wat als nano in verkeerde handen valt? Vaart wel. Ik spreek vanuit dat oude tijdperk. *Please delete me, let me go.* Maar wees op je hoede, gesensoreerde. Maak intussen verder het onzichtbare zichtbaar. Verbeeldingskracht aan de macht. *To the atomic level!*

Slaat de nano toe? Een gigantisch nanoprobleem met dit briefgedicht van **Peter Holvoet-Hanssen?**
Surf naar www.kapersnest.be